

Thị trường vàng trước sức ép lớn: Khát cung, giá tăng, giải pháp nào ổn định?

19:18 24/11/2025

Thị trường vàng Việt Nam đang trải qua biến động mạnh về giá và nguồn cung, cần giải pháp để ổn định và minh bạch hóa thị trường trong nước.

Quang cảnh tại Diễn đàn. (Ảnh: Vietnam+)

Tại Diễn đàn “Thị trường vàng Việt Nam: Thuận lợi và thách thức trong giai đoạn mới” ngày 24/11, các chuyên gia nhận định, thị trường vàng đang trải qua giai đoạn biến động chưa từng có khi cả giá và nguồn cung cùng lúc chịu áp lực. Từ đầu năm đến nay, giá vàng thế giới tăng 62% so với năm 2024, trong khi giá vàng trong nước vọt tới 84%, khiến tâm lý người dân bất ổn và xuất hiện tình trạng xếp hàng mua vàng vì lo ngại khan hiếm.

Giá vàng tăng mạnh, tâm lý người dân bất ổn

Trong nhiều năm, thị trường vàng Việt Nam luôn nhạy cảm: Giá biến động mạnh, chênh lệch có lúc vượt 20 triệu đồng/lượng, giao dịch phi chính thức phổ biến, khiến thị trường thiếu minh bạch và rủi ro cao. Giá vàng bị đẩy lên quá cao so với thế giới cũng tạo điều kiện cho đầu cơ, thao túng, gây áp lực lên điều hành tiền tệ, tỷ giá và ổn định vĩ mô.

Để cải thiện bức tranh này, Chính phủ đã ban hành Nghị định 232/2025 sửa đổi Nghị định 24, nhằm hoàn thiện khung pháp lý và tăng tính minh bạch trong kinh doanh vàng. Tuy nhiên, sau hơn một tháng triển khai, tình trạng thiếu hàng, xếp hàng mua vàng và chênh lệch giá trong - ngoài nước vẫn chưa được cải thiện rõ rệt.

Ông Vũ Hùng Sơn, Phó Chủ tịch kiêm Tổng thư ký Hiệp hội Kinh doanh vàng Việt Nam cho biết tình trạng xếp hàng mua vàng chỉ là “phần nổi của tảng băng”. Suốt 13 năm qua, doanh nghiệp không có cơ chế tiếp cận nguồn vàng nhập khẩu chính thức, buộc phải dùng nguồn trôi nổi để duy trì hoạt động, khiến giá trong nước bị đẩy lên cao. Trong khi đó, nhu cầu đầu tư vàng tăng mạnh do lợi nhuận vượt trội so với các kênh khác, lên đến 80% từ đầu năm 2025.

Nguồn cung khan hiếm khiến nhiều thương hiệu lớn cạn hàng, thậm chí hạn chế giao dịch hoặc tạm đóng cửa, tạo cơ hội cho thị trường phi chính thức nở rộ, tiềm ẩn rủi ro về chất lượng và xuất xứ.

Cũng do nguồn cung khan hiếm, các thương hiệu vàng miếng đều hết hàng, một số công ty hạn chế giao dịch hoặc tạm thời đóng cửa.

Ông Vũ Hùng Sơn, Phó Chủ tịch kiêm Tổng thư ký Hiệp hội Kinh doanh vàng Việt Nam phát biểu tại Diễn đàn. (Ảnh: Vietnam+)

“Nhu cầu tăng cao, thương hiệu lớn hết hàng. Đó là cơ hội cho thị trường phi chính thức nở rộ, dù thị trường này rủi ro, không đảm bảo, thiếu minh bạch về chất lượng, xuất xứ. Thậm chí ảnh hưởng đến uy tín của doanh nghiệp lớn,” ông

Sơn nói.

Ông Đặng Văn Đức - Phó Chi cục trưởng Chi cục Điều tra chống buôn lậu (Cục Hải quan Việt Nam) cũng cho biết tại Hà Nội - nơi tập trung dày đặc các cơ sở kinh doanh vàng - phản ứng thị trường diễn ra nhanh và mạnh hơn các địa phương khác, lực lượng quản lý thị trường ghi nhận nhiều hành vi vi phạm nổi cộm như gian lận tuổi vàng, kinh doanh không hóa đơn chứng từ, niêm yết một giá nhưng bán một giá khác, hay lợi dụng biến động để đầu cơ, thổi giá. Những hành vi này không chỉ gây thiệt hại cho người tiêu dùng mà còn tiềm ẩn rủi ro đối với trật tự tài chính, tiền tệ.

Trong bối cảnh đó, lực lượng Quản lý thị trường Hà Nội triển khai nhiều kế hoạch kiểm tra chuyên đề. Năm 2024, cơ quan này đã ban hành các quyết định tăng cường kiểm tra hoạt động kinh doanh vàng trên toàn địa bàn. Năm 2025, dù không có kế hoạch chuyên đề riêng, nhưng việc giám sát vẫn được duy trì liên tục, đặc biệt qua các đợt kiểm tra đột xuất khi thị trường xuất hiện dấu hiệu bất thường.

Kết quả cho thấy, năm 2024 Hà Nội đã xử lý 107 vụ vi phạm, phạt hành chính 1,362 tỷ đồng và tịch thu nhiều sản phẩm vàng không rõ nguồn gốc cũng như vàng trang sức giả mạo thương hiệu. Năm 2025, lực lượng quản lý tiếp tục xử lý một vụ kinh doanh vàng miếng không giấy phép, với mức phạt lên tới 819 triệu đồng.

Hướng tới thị trường minh bạch, ổn định và quản lý thống nhất

Tại Diễn đàn các chuyên gia cho rằng, để hút nguồn vàng trong dân, trước tiên cần ổn định thị trường, thu hẹp chênh lệch giá trong nước và thế giới, kiểm soát đầu cơ, tăng cung thông qua nhập khẩu có kiểm soát vàng.

Phát biểu tại hội thảo, Tiến sỹ Lê Xuân Nghĩa - thành viên Hội đồng tư vấn chính sách của Thủ tướng Chính phủ nhìn lại câu chuyện quản lý thị trường vàng tại Việt Nam, nhấn mạnh đây là vấn đề đã kéo dài từ trước năm 1948 cho đến nay và vẫn để lại nhiều hệ lụy. Theo ông Nghĩa, sự “nhảy cảm” của mặt hàng vàng không nằm ở bản chất kinh tế, mà chủ yếu do yếu tố ý chí quản lý.

“Cho đến giờ, đôi khi chúng ta nhìn vàng như một thứ gì đó quá ghê gớm, nhưng thực ra nhiều vấn đề không phức tạp đến thế,” ông Nghĩa nói.

Dẫn số liệu của các tổ chức quốc tế và cơ quan quản lý, ông Nghĩa cho rằng lượng vàng nhập khẩu chính ngạch vào Việt Nam mỗi năm rất nhỏ, ước tính chỉ khoảng 5 tấn, tương đương hơn 5 tỷ USD. Con số này thấp hơn nhiều so với giá trị nhập khẩu của các mặt hàng tiêu dùng khác. Ông Nghĩa dẫn chứng như hiện

mỹ phẩm nhập khẩu của ta hàng năm lên tới 11 tỷ USD, sữa và các chế phẩm từ sữa khoảng gần 5 tỷ USD.

“Tại sao chúng ta coi nhập vàng là nghiêm trọng, trong khi nhập khẩu mỹ phẩm hay sữa gấp đôi, gấp ba thì lại ít người nói?” ông Nghĩa đặt câu hỏi.

Ông Nghĩa cho rằng chính sự độc quyền trong nhập khẩu vàng miếng đã dẫn tới thị trường méo mó, người dân chịu thiệt.

Tiến sỹ Lê Xuân Nghĩa - thành viên Hội đồng tư vấn chính sách của Thủ tướng Chính phủ phát biểu tại Diễn đàn. (Ảnh: Vietnam+)

“Cơ quan quản lý không nhập chính thức, thì người dân buộc phải mua vàng nhập lậu, mua hàng kém chuẩn. Quản lý thị trường không thể chỉ dựa trên tư duy ‘siết cho chặt’ mà bỏ qua quyền lợi người dân,” ông Nghĩa nhấn mạnh,

Theo ông Nghĩa, yêu cầu quan trọng nhất hiện nay là cần bỏ độc quyền xuất, nhập khẩu vàng miếng của ngân hàng thương mại. Đây là điểm mấu chốt để đảm bảo thị trường minh bạch, giá vàng trong nước tiệm cận thế giới, giảm buôn lậu và bảo vệ quyền lợi chính đáng của người dân.

Ông Nghĩa đề xuất nên thành lập sàn giao dịch vàng vật chất (vàng nguyên liệu nhập khẩu), hoạt động theo mô hình chuẩn quốc tế: Người nhập khẩu bán sỉ vàng ngay trên sàn; Các doanh nghiệp mua sỉ về để sản xuất hoặc bán lẻ; Giá tham chiếu công khai, minh bạch theo giá thế giới.

“Mỗi ngày chỉ cần công bố rõ giá vàng bán sỉ trên sàn là bao nhiêu, người dân sẽ tự hiểu giá bán lẻ hợp lý là bao nhiêu. Minh bạch thông tin là chìa khóa” - ông Nghĩa nhấn mạnh.

Các chuyên gia và đại diện doanh nghiệp đều có chung quan điểm, cần xây dựng một sàn giao dịch vàng minh bạch, qua đó hỗ trợ quản lý, giảm chênh lệch giá, bảo vệ nhà đầu tư, ổn định thị trường và tạo hành lang quản lý thống nhất.

Các chuyên gia cũng đề xuất đưa thu nhập từ kinh doanh vàng vào diện chịu thuế thu nhập cá nhân nhằm hạn chế đầu cơ, bảo vệ thị trường và nhà đầu tư. Mục tiêu cuối cùng là xây dựng một thị trường vàng minh bạch, ổn định và vận hành theo thông lệ quốc tế.

Theo Vietnam+